

11. Explain any *one* of the following :

5

তলত দিয়া যি কোনো এটাৰ ব্যাখ্যা কৰা :

- (a) कामरूपे कामगिरी न्यपतद् योनिमण्डलम्।
तत्रैव न्यपतद् भूमौ पुरतो नामिमण्डलम्॥
- (b) यस्य हस्तौ च पादौ च मनश्चैव सुसंयतम्।
विद्या तपश्च कीर्तिश्च स तीर्थफलमश्नुते॥

12. Answer any *two* of the following questions :

10×2=20

তলৰ প্রশ্নসমূহৰ যি কোনো দুটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Give an introduction of the *Tirthakaumudī*.
'তীৰ্থকৌমুদী'ৰ এটা পৰিচয় দিয়া।

(b) "सर्वतीर्थानि ब्रूयामि"

Give an idea of different तीर्थs as per different
Purānas.

বিভিন্ন পুৰাণ অনুসৰি বিভিন্ন তীৰ্থৰ ওপৰত এটি ধাৰণা
প্ৰদান কৰা।

(c) Write a note on 'पुरी' as a महातीर्थ.
মহাতীৰ্থ হিচাপে 'পুৰী'ৰ ওপৰত এটি টোকা প্ৰস্তুত কৰা।

(d) Discuss about 'तीर्थविशेषयात्राफलानि'.
'তীৰ্থবিশেষযাত্ৰাফল'ৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

★★★

2025

SANSKRIT

(Regular Elective)

Paper : SKT-RE-6016/6026

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks
for the questions

Answer either in English or in Assamese
or in Sanskrit

Answer the questions from *any one* Option

OPTION—A

Paper : SKT-RE-6016

(Environmental Awareness in Sanskrit Literature)

(সংস্কৃত সাহিত্যত পৰিবেশ সচেতনতা)

UNIT—I

(Environmental Issues and Importance of
Sanskrit Literature)

(Marks : 20)

1. Answer the following questions in brief : 1×4=4

তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ সংক্ষেপে উত্তৰ দিয়া :

(a) What do you mean by Environment?

পৰিবেশ বুলিলে কি বুজা ?

(2)

- (b) What are the factors of Environment?
পৰিবেশৰ কাৰক কি কি ?
- (c) Is there any environmental consciousness in ancient India?
প্ৰাচীন ভাৰতত পৰিবেশ-সম্বন্ধীয় সজাগতা আছিল নে নাই ?
- (d) To which Veda does the Bhūmisūkta belong?
ভূমিসূক্ত কোনখন বেদত পোৱা যায় ?

2. Write short notes on any *three* of the following :

2×3=6

তলত দিয়াসমূহৰ যি কোনো তিনিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখাঁ :

- (a) Climate change
জলবায়ু পৰিৱৰ্তন
- (b) Cloud burst
ডাৱৰ বিস্ফোৰণ
- (c) Carbon dioxide
কাৰ্বন ডাইঅক্সাইড
- (d) Ozone layer
অ'জ'ন স্তৰ

A25/650

(Continued)

(3)

3. Answer any *one* of the following questions : 10

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো এটাৰ উত্তৰ দিয়াঁ :

- (a) Discuss the environmental concept as revealed in the Vedas.
বেদত প্ৰকাশিত পৰিবেশ-সম্বন্ধীয় তথ্যৰ ওপৰত আলোচনা কৰাঁ।
- (b) Discuss the 'Mother Earth' as per the Atharvaveda.
'অথৰ্বেদ' অনুসৰি 'ভূমি দেৱী' সম্বন্ধে আলোচনা কৰাঁ।

UNIT—II

(Environmental Awareness in the Vedic Literature)

(Marks : 30)

4. Answer the following questions : 1×3=3

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখাঁ :

- (a) Who is Savitā Deity?
সৱিতা দেৱতা কোন ?
- (b) दिव्या: आप:—What is meant by it?
दिव्या: आप:—माने कि बुझाईछे ?
- (c) What is the first creation of the God?
ভগৱানৰ প্ৰথম সৃষ্টি কি ?

A25/650

(Turn Over)

(4)

5. Name the four basic elements of Environment mentioned in the *Aitareya Upanisad*. 2
'ঐতৰেয় উপনিষদ'ত উল্লেখ থকা পৰিবেশৰ চাৰিটা মৌলিক উপাদানৰ নাম লিখাঁ।

6. Write the meaning of any one of the following Mantras : 5

তলৰ মন্ত্ৰসমূহৰ যি কোনো এটাৰ অৰ্থ লিখাঁ :

(a) যে পৰ্বতা: সোমপৃষ্ঠা আপ উত্ৰানহীৱরী:।
বাত: পৰ্জন্য আদমিনস্তে ক্লবাদমহীহামন্ ॥

(b) সত্যেনোত্তমিতা ভূমি: সূৰ্যেণোত্তমিতা যৌ:।
ঋতেনাদিত্যস্তিষ্ঠন্তি দিবি সোমো অধিষ্ণিত: ॥

7. Answer any two of the following questions : 10×2=20

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো দুটাৰ উত্তৰ লিখাঁ :

(a) Discuss how the Environment has been described in the Vedas.

বেদত পৰিবেশ সম্বন্ধে কিদৰে বৰ্ণনা কৰা হৈছে, আলোচনা কৰাঁ।

(b) Is there any role of trees in environmental conservation? Discuss.

পৰিবেশ সংৰক্ষণৰ ক্ষেত্ৰত গছ-গছনিৰ অৱদান সম্বন্ধে আলোচনা কৰাঁ।

(5)

(c) How the Sunbeam heals the diseases? Discuss as per the Vedic text.

সূৰ্যৰ ৰশ্মিয়ে কিদৰে ৰোগ নিৰাময় কৰে বৈদিক গ্ৰন্থ অনুসৰি আলোচনা কৰাঁ।

UNIT—III

(Environmental Awareness in Classical Sanskrit Literature)

(Marks : 30)

8. Answer the following questions : 1×3=3

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখাঁ :

(a) Who is the author of *Rtusamhāra*?

'ঋতুসংহাৰ'ৰ ৰচক কোন ?

(b) As per *Abhijñānasakuntalam* on the bank of which river the hermitage of the sage Kaṇva was located?

'অভিজ্ঞান-শকুন্তলম্' অনুসৰি কণ্ণমুনিৰ আশ্ৰমখন কোনখন নদীৰ পাৰত অৱস্থিত ?

(c) What is the meaning of *Arthaśāstra*?

'অৰ্থশাস্ত্ৰ' মানে কি ?

9. Answer any *one* of the following questions : 2

তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ যি কোনো এটাৰ উত্তৰ লিখাঁ :

(a) Who is the author of the *Arthaśāstra*? Write his another name.

‘অর্থশাস্ত্ৰ’ৰ ৰচক কোন? ‘অর্থশাস্ত্ৰ’ ৰচকৰ আন এটা নাম লিখাঁ।

(b) Write down the names of two *Prakaraṇas* of the *Arthaśāstra*.

‘অর্থশাস্ত্ৰ’ৰ দুটা প্ৰকৰণৰ নাম লিখাঁ।

10. Explain any *two* of the following : 5×2=10

তলত দিয়া যি কোনো দুটাৰ ব্যাখ্যা কৰাঁ :

(a) या सृष्टिः स्रष्टुराद्या....।

या सृष्टिः स्रष्टुबाद्या.....।

(b) न खलु न खलु वाणः सन्निपात्योऽयमस्मिन्।

मृदुनि मृगहारिरे तूलारायाविवाग्निः॥

(c) सुभगसलिलावगाहाः पाटलसंसर्गसुरमिवनवाताः।

प्रच्छायमुलभनिद्रा दिवसाः परिणामरमणीयाः॥

11. What is global village? Discuss in brief. 5

বৈশ্বিক গ্ৰাম কি? সংক্ষেপে আলোচনা কৰাঁ।

12. Answer any *one* of the following questions : 10

তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ যি কোনো এটাৰ উত্তৰ লিখাঁ :

(a) Explain about পূৰ্ণকৰ্ম (pious activity), discussed in the *Purāṇas*.

পুৰাণত বৰ্ণিত পূৰ্ণকৰ্ম সম্বন্ধে আলোচনা কৰাঁ।

(b) Is there any relation between sustainable development and ancient Indian concept of environmental consciousness? Discuss in detail.

বহনক্ষম উন্নয়ন আৰু প্ৰাচীন ভাৰতীয় পৰিবেশ-সম্বন্ধীয় সজাগতাৰ মাজত কিবা সম্বন্ধ আছেনে? বহলাই লিখাঁ।

(c) Write a note on the tree plantation and preservation as described by Kautilya in his *Arthaśāstra*.

কৌটিল্যই ‘অর্থশাস্ত্ৰ’ত বৰ্ণনা কৰা অনুসৰি গছ-গছনি ৰোপণ আৰু গছৰ সংৰক্ষণ সম্বন্ধে এটি টোকা লিখাঁ।

(8)

OPTION—B

Paper : SKT-RE-6026

(Kāmarūpa School of Dharmaśāstra)

(ধৰ্মশাস্ত্ৰৰ কামৰূপ সম্প্ৰদায়)

UNIT—I

(Introduction to Dharmaśāstras in Assam)

(Marks : 20)

1. Answer the following questions in brief : 1×3=3

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ সংক্ষেপে উত্তৰ দিয়া :

(a) What is চতুৰ্বৰ্ণ?

চতুৰ্বৰ্ণ মানে কি ?

(b) “বেদোঃখিলো ধৰ্মমূলম্।”

In which book, this statement is found?

কোনখন গ্ৰন্থত এই উক্তিটো পোৱা যায় ?

(c) How many Chapters are there in the ‘মনুস্মৃতি’?

‘মনুস্মৃতি’ত কিমানটা অধ্যায় আছে ?

2. What is the relation between ‘কল্যসূত্ৰ’ and ‘ধৰ্মশাস্ত্ৰ’?

2

‘কল্যসূত্ৰ’ আৰু ‘ধৰ্মশাস্ত্ৰ’ৰ মাজত সম্পৰ্ক কি ?

A25/650

(Continued)

(9)

3. Write a short note on any one of the following : 5

তলত দিয়াসমূহৰ যি কোনো এটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

(a) সদাচাৰ:

(b) উপনয়নসংস্কাৰ:

4. (a) Write an introductory note on the ‘মনুস্মৃতি’. 10

‘মনুস্মৃতি’ৰ ওপৰত এটি পৰিচয়মূলক টোকা লিখা।

Or / অথবা

(b) Discuss some rituals performed in Assam.

অসমত পালন কৰা কেইটামান ধৰ্মীয় অনুষ্ঠানৰ ওপৰত আলোচনা কৰা।

UNIT—II

(Kāmarūpa School of Dharmaśāstra)

(Marks : 30)

5. Answer the following questions in brief : 1×4=4

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ সংক্ষেপে উত্তৰ দিয়া :

(a) What is ‘দায়’?

‘দায়’ মানে কি ?

(b) What is the author of ‘কালকৌমুদী’?

‘কালকৌমুদী’ৰ লিখক কোন ?

A25/650

(Turn Over)

(c) Who is known as 'जगद्गुरु' amongst the Smṛtikāras?

स्मृतिकावसकलर भितरत काक 'जगद्गुरु' हिचापे जना याय ?

(d) What is Cāndravāda?

'चन्द्रवाद' माने कि ?

6. Answer the following questions : 2×3=6

तलर प्रश्नसमूह उतर लिखा :

(a) What do you mean by एकादशीप्राद्ध?

एकादशीप्राद्ध बुलिले कि बुजा ?

(b) Write about the works of Satkavi Viśveśvara.

संकवि विश्वेश्वर कर्मसमूह विषये लिखा ।

(c) What is the subject matter of the book, 'दण्डकौमुदी'?

'दण्डकौमुदी' नामर ग्रन्थनर विषयवस्तु कि ?

7. Write short notes on any two of the following :

5×2=10

तलत दियासमूहर यि कोनो दुटा उतर चमु टोका लिखा :

(a) निबन्ध:

(b) मलमास:

(c) दामोदरमिश्र:

8. (a) Write a note on the features of the Kāmarūpa School of Dharmasāstra. 10

धर्मशास्त्रर कामरूप सम्प्रदायर वैशिष्ट्य सम्पर्के एटि टोका प्रस्तुत करी ।

Or / अथवा

(b) Write an introductory note on the 'Bhāskara' works.

'भास्कर' ग्रन्थसमूह उतर एटि परिचयमूलक निबन्ध लिखा ।

UNIT—III

(Tirthakaumudī of Pītāmbara Siddhāntavāgīśa)

(Marks : 30)

9. Answer the following questions in brief : 1×3=3

तलत दिया प्रश्नसमूह संक्षेपे उतर दिया :

(a) In which Purāṇa, Prayāga is stated as 'परमतीर्थम्'?

कोनखन पुराणत प्रयागक 'परमतीर्थ' बुलि कोरा हैछे ?

(b) In which तीर्थ, the feet of 'देवी' fell?

कोनखन तीर्थत 'देवी'र पादयुगल पविछिल ?

(c) As 'शालग्राम', which God is praised?

'शालग्राम' हिचापे कोनजन देरताक स्तुति करा हय ?

10. Write a short note on केदार. 2

केदार तीर्थ उतर एटि चमु टोका लिखा ।